

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 246/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. C., Z., zastúpenej advokátkou Mgr. M. L., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obvodného pozemkového úradu v N. v konaní vedenom pod sp. zn. 769/92-R a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. C. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. októbra 2005 doručená sťažnosť Ing. V. C., Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Obvodného pozemkového úradu v N. (ďalej aj „pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 769/92-R (ďalej aj „napadnuté konanie“). Z obsahu sťažnosti vyplynuli nasledovné relevantné skutočnosti:

„(...) Dňa 31. 12. 1992 sťažovateľka ako oprávnená osoba v zákonnej lehote v zmysle zákona 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (zákon o pôde) podala na vtedajší Pozemkový úrad v N. návrh na vydanie nehnuteľností, parciel č. 310 a 311, zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. 555, v k. ú. Z. proti vtedajšiemu S. T. (...) ako povinnej osobe. Konanie vo veci sa vedie pod sp. zn. 769/92-R. (...)

Dňa 22. 5. 1995 (doručené 30. 5. 1995) vydal Pozemkový úrad rozhodnutie, č. k. 769/92-R-I, ktorým návrhu sťažovateľky v plnom rozsahu vyhovel s tým, že zároveň uložil sťažovateľke povinnosť vrátiť povinnej osobe kúpnu cenu vo výške 142.604,- Sk. (...)

Dňa 10. 7. 1995 podal Ing. D. Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia Pozemkového úradu v N., č. k. 769/92-R-I, zo dňa 22. 5. 1995. (...)

Krajský súd v Bratislave vydal dňa 30. 11. 1995 (doručené 31. 1. 1996) rozsudok, sp. zn. 24 S 207/95, ktorým predmetné rozhodnutie Pozemkového úradu v N. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. (...)

Dňa 13. 5. 1998 vydal Okresný úrad v N., Odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (ďalej len OÚ OPP a LH) rozhodnutie, č. k. 98/10594-769/92-R-II, ktorým opätovne vyhovel návrhu sťažovateľky a zároveň jej uložil povinnosť zaplatiť povinnej osobe kúpnu cenu vo výške 142 604,- Sk. (...)

Proti tomuto rozhodnutiu podali Ing. D. ako aj S. žiadosť o preskúmanie rozhodnutia. (...)

Rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, č. k. 11 S 60/98-31 zo dňa 23. 12. 1998 (doručené 17. 2. 1999) bolo rozhodnutie OÚ OPP a LH, č. k. 98/10594-769/92-R-II, zo dňa 13. 5. 1998 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie. (...)

Dňa 7. 10. 1999 podala sťažovateľka na Ministerstvo spravodlivosti sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá bola postúpená na Okresný úrad v N. Listom zo dňa 3. 11. 1999 bola sťažovateľka oboznámená s výsledkom prešetrenia sťažnosti, ktorá bola posúdená ako opodstatnená. (...)

Rozhodnutím zo dňa 20. 10. 1999, č. k. 99/03934-769/92-R OÚ OPP a LH prerušil konanie až do odstránenia nedostatkov. (...)

Listom zo dňa 19. 8. 2003 sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala OÚ OPP a LH, aby pokračoval v správnom konaní a vydal rozhodnutie. Listom zo

dňa 13. 10. 2003 zaslal OÚ OPP a LH formálnu odpoveď, ktorou sa vec nijako nepohla. Preto sťažovateľka dňa 21. 2. 2004 podala na Okresný pozemkový úrad sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona o sťažnostiach. Listom zo dňa 11. 3. 2004 zaslal sťažovateľke Obvodný pozemkový úrad v N. (ďalej len OPÚ) zápisnicu o výsledku prešetrenia sťažnosti, kde konštatoval, že sťažnosť na prietahy bola opodstatnená a zároveň stanovil opatrenie na odstránenie nedostatkov, ktoré spočívalo v určení lehoty na vydanie rozhodnutia v trvaní 30 dní. (...) Dňa 24. 3. 2005 sa na OPÚ konalo ústne pojednávanie, o ktorom bola vyhotovená zápisnica, kde sa v závere uvádza, že po preskúmaní vyjadrení účastníkov konania a zhrnutí dôkazových materiálov správny orgán vydá rozhodnutie, k čomu však doteraz nedošlo. (...)

Od posledného rozhodnutia Krajského súdu činnosť správneho orgánu vo vzťahu k účastníkom spočívala vo vykonaní dvoch ústnych pojednávaní, oboznámení účastníkov s dvomi znaleckými posudkami, vo vyžiadaní si stanoviska účastníkov k zaslaným znaleckým posudkom a vo vyjadreniach sa k urgenciám sťažovateľky. Pri všetkej snahe správneho orgánu o riešenie krivdy spáchanej v minulosti, o čom sa vyjadruje v Zápisnici o výsledku prešetrenia sťažnosti, však nemožno od účastníkov spravodlivo očakávať, aby na rozhodnutie vo veci samej čakali ďalších 7 rokov. (...).“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sa sťažovateľka domáhala vydania tohto nálezu:

„Základné právo Ing. V. C. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obvodného pozemkového úradu v N. v konaní vedenom pod sp. zn. 769/92-R bolo porušené.

Obvodnému pozemkovému úradu v N. sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 769/92-R konal bez zbytočných prietahov.

Ing. V. C. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 750 000,- Sk (...), ktoré je Obvodný úrad v N. povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Obvodný pozemkový úrad v N. je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke Mgr. M. L. vo výške 5.300,- Sk do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietaná nečinnosť orgánu verejnej správy, *in concreto* ide o namietané prietahy v konaní Obvodného pozemkového úradu v N. v konaní vedenom pod sp. zn. 769/92-R.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení zákona č. 424/2002 Z. z.) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Ústavný súd konštatuje, že konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktoré bolo do nášho právneho poriadku zavedené od 1. januára 2003, je súčasťou správneho súdnictva, v ktorom konajú všeobecné súdy (v danom prípade je to krajský súd). Sťažovateľka teda mala v správnom súdnictve podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy účinné a dostupné právne prostriedky nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy (pozemkovému úradu), čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o jej námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2005